

Káresetek felvételénél eljárás

A kiképzés szerves része a csapatok kihelyezése.

A kihelyezés anyagi áldozattal jár, anyag veszendőbe megy, anyagrongálódás és mezei kár keletkezik. Néhány útmutatást szeretnék adni, hogy a keletkezett károkkal kapcsolatban az érintett személyeknek mi a teendője.

Tudatában vagyok annak, hogy a kiképzés anyagi áldozatot követel, de azzal is, hogy minden forint, amit felhasználunk, dolgozó népünk áldozatos munkájának gyümölcse.

Tehát ezzel a pénzzel és az azon beszerzett anyaggal, mint a dolgozó nép vagyonával kell gazdálkodnunk.

Minden kárt az aki felfedezi, azonnal jelenteni tartozik a raj-, szakasz- és alosztályparancsnoknak. Minden gyakorlat után ellenőrizni kell, hogy nem hiányzik-e valami anyag, ez kötelessége az anyagot használónak, raj- stb. parancsnoknak.

Ha megállapítást nyert, hogy valamely anyag hiányzik, vagy anyagrongálódás keletkezett, akkor azonnal fel kell deríteni az elveszés körülményeit, valamint azt is, hogy ezzel kapcsolatban valakit nem terhel-e mulasztás? A parancsnok kötelessége, hogy az esetleges mulasztót megállapítsa és így a honvédség érdekeit megvédje.

Helytelenül jár el az a parancsnok, aki a vétkes mulasztót menti és ezzel a nép vagyonának gondatlan kezeléséből, esetleg az egyéni haszonszerzésből eredő kár megtérítését megakadályozza.

Letűnt az a világ, amikor egy éjjeli gyakorlat alkalmával az alosztály egész évi veszteségét igyekeztek eltüntetni.

Előfordul, hogy kihelyezésen a keletkezett kárral kapcsolatban a jegyzőkönyvi kihallgatásokat megejteni nem lehet. Ebben az esetben a kár keletkezésének körülményeit az érintett személyek, tanuk neveit a raj- stb. parancsnok naplójában feljegyzi. Így azután a kivizsgálás a lehetőség szerinti legelső alkalommal megejthető lesz.

Az előírt rajvizsgákat a kihelyezéseken is meg kell tartani. A kivizsgálás terjedjen ki arra is, hogy az előírt ellenőrzések megtörténtek-e.

Különösen fontosnak tartom a kihelyezések alkalmával előforduló mezei károkkal kapcsolatos teendők ismertetését, az alábbiak szerint:

1. A gyakorlat, vagy kihelyezés idejét az érintett községi előljárásnak (járási főjegyzőnek) előre be kell jelenteni (ha a titoktartás megengedi).

Erdőben történő sátoztáborozást az illetékes erdőgazdaság N. V.-tal kell előzetesen letárgyalni.

2. Elv, hogy a kiképzési cél szem előtt tartásával minél kisebb kár keletkezzék, a keletkezett kár pedig a gyakorlat, kihelyezés befejeztével közös megegyezés alapján azonnal kifizetést nyerjen.

Fontos a dolgozó parasztság és a honvédség között fennálló jóviszony kimélyítése. Ennek érdekében az alakulatok és a kármegállapító bizottságok magatartása legyen kifogástalan. Ebből merít újabb erőt dolgozó parasztságunk is áldozatvállalásra — néphadseregünkért.

Túlzott követeléseket körültekintéssel, de erélyesen vissza kell utasítani, csökkenteni.

A községi előljárátság útján a lakosság figyelmét fel kell hívni, hogy a gyakorlat befejezése után a keletkezett károkat 48 órán belül a községi előljárásnál jelentésék be.

A községi előljárástól fel kell kérni, hogy a lakosság által bejelentett károkat az 1895. évi XXXIX. tc. 13. §-hoz tartozó 20. melléklet szerinti kimutatással 3 napon belül közölje a gyakorlatot tartó parancsnoksággal (a hivatkozott kimutatást 1. sz. mellékletként csatolom).

A kihelyezésen levő alakulat a kihelyezés befejezése előtt az érdekelt feleket hívja meg a kár megállapítása végett.

A gyakorlat, kihelyezés színhelyét az anyagi közegek addig el ne hagyják, amíg a kárfelvétel meg nem történt, mivel nekik kötelességük a bejelentett károkat személyesen a helyszínen ellenőrizni.

3. A kárkövetelés állhat:

a) A keletkezett kár megtérítéséből.

b) A haszonveszteség megtérítéséből.

A kár összegének megállapítása lehetőleg barátságos megegyezés alapján történjék.

A kár megállapítása történhet:

a) a helyszínen az alakulat által (lehetőleg az érdekelt féllal).

b) A helyszínen az alakulat (a gh. főnök, ha kisebb egységről van szó, a parancsnok, vagy a politikai tiszt) és az érdekeltektől a községi előjáróság közrejöttével (községi előjáróság képviselője, hivatalos becsüsök, DÉFOSz képviselője).

c) Vegyes bizottság által (rendszerint nagyobb károknál).
A vegyes bizottság tagjai:

Polgári hatóság részéről: Járási főjegyző (polgármester),
a kárt szenvedettek,
a pénzügyi hatóság egy közege
az érintett község képviselője,
a felesketett becsüsök (2 fő),
a DÉFOSz kiküldöttje.

Honvédség részéről: a gh. főnök, hadbiztos,
egy csapattiszt (lehetőleg politikai tiszt, kisebb egységeknél az egység parancsnoka, kiképzésnél (sátortábor) célszerű a gh. főnök kirendelése.

Ha a vegyesbizottság sem tud barátságos megegyezést létrehozni, akkor az ügyet I. fokon a közigazgatási hatósághoz és II. fokon a H. M.-hez kell felterjeszteni.

4. *A keletkezett károk kifejezése a gh., vagy kisebb egység parancsnokának feladata.*

A kifizetés végrehajtása:

a) Barátságos megegyezés esetén azonnal az 1. sz. mellékletként csatolt kimutatás felhasználásával a községi előjáróság útján.

b) Ha a kifizetés a közigazgatási hatóság és a H. M. döntése alapján történik, akkor a kár kifizetése ugyancsak, a községi előjáróság útján lesz végrehajtva.

A pénzt mindkét esetben ptp. útján a községi előjáróság csekkszámájára kell átutalni, az átutalással egyidőben az átutalt összegekről a 2. sz. mellékletként csatolt kimutatást 2 példányban kell megküldeni.

A községi előjáróság a pénzt az érdekelteknek kifizeti, az átvétel elismerése végett a kimutatást a féllel aláírattja és annak 1 példányát a kifizetést megerősítő záradékkal, aláírásával, körbélyegzőjével ellátva, két héten belül visszaküldi, mely a kifizetés okmányolására szolgál.

A honvédségi anyagoknál keletkezett károk esetén követendő eljárást külön cikkben fogjuk részletesen ismertetni.

Maár József hbs. őrnagy:

1. sz. melléklet (Káresetek felvételénél eljárás című cikkhez.)

20 melléklet

Község -----

az 1895. évi XXXIX. t. cz. 13. §-ához.

Kimutatás

a csapatgyakorlatok alkalmával 19 ----- évi ----- hó-
fenti községben okozott károkról.

B e j e l e n t é s

P. sz.	Károsult fél		A birtok test (parcella)				A teljes kár és haszonveszteség			
	N e v e	Lákás helye	ház- sz.	ka- tasz- teri száma	föld- osz- tálya	ter- je- del- me.	A félnek vagy a netán megbízott községbeli bizalmi férfiak be- mondása szerint			
1	2	3	4	5	6	7	8			

Kelt:

(A község pecsétje és a
községi elöljárónak aláírása).

M e g t é r í t é s

részletezése és megbecslése		Kifizetendő illetőleg a fizetett összeg		A 10. függőleges rovat alatt foglalt ösz- szeg átvételének nyug- tázása, minden további kártérítési igényről szóló lemondás mellett	
a kár kipuhatólására hivatott közégek által		Pt.	fill.	Forint	fillér
9		10		11	

Kelt

(A község pecsétje és a
községi előljáró aláírása). vagy

(A katonai közégek aláírása).

Kelt

A vegyes bizottság:

Alakulat megnevezése.

2. sz. melléklet:

(Kéresetek felvételénél eljárás című cikkhez.)

Kimutatás.

..... községben mezei (vagy egyéb) kár címén kifizetett összegekről.

F. szám	Név	Lakhely pontos cím	Kifizetett összeg		Megjegyzés Átvétel elismerése, minden további követelésről lemondva.
			Ft	f.	

Kelt.....

A kifizetés megtörténtét igazoljuk.

Kelt.....

.....
gh. főnök (aloszt. p.k.)

községi jegyző

községi bíró